

Sygn. akt I CSK 25/19

POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku A. C. i J. C.

przy uczestnictwie P. S.A. w L.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 czerwca 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika

od postanowienia Sądu Okręgowego w R.

z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od uczestnika na rzecz wnioskodawców kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną uczestnika P. S.A. w L. od postanowienia Sądu Okręgowego w R. z dnia 5 lipca 2018 r., sygn. akt V Ca [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący upatruje w istnieniu tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości wnioskodawców w postaci ugody sądowej zawartej w sprawie I C [...] oraz w umowach nr 1 i 2 z dnia 10 stycznia 2007 r., a także porozumienia z dnia 5 stycznia 2008 r.

Lektura pisemnych motywów rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji nie daje podstaw do przyjęcia, że zaskarżone postanowienie jawi się jako oczywiście nieprawidłowe w powyższym rozumieniu. Przede wszystkim bowiem wskazane czynności miały co najwyżej charakter obligacyjny i z uwagi na brak określenia terminu uprawniającego uczestnika do korzystania z nieruchomości jak również ekwiwalentu - jako wzajemnego świadczenia uczestnika, mogą być kwalifikowane jako umowy użyczenia, które nie dawały trwałego tytułu prawnego. Zresztą treść ugody z dnia 14 listopada 2006 r. zawartej w sprawie I C [...] (o ochronę własności, tj. o usunięcie kabli z nieruchomości wnioskodawców) wskazuje, iż dotyczyła zgody wnioskodawców na przełożenia przez uczestnika kompletu linii kablowych na nieruchomości wnioskodawców, którzy wyrazili także zgodę na wejście

uczestnika na teren ich nieruchomości w celu wykonania tych robót (umowy z dnia 10 stycznia 2007 r. zostały zawarte w celu wykonania tej ugody). Z powyższego nie sposób wyprowadzić trwałego tytułu uczestnika do korzystania z nieruchomości wnioskodawców. Wprawdzie w ugodzie jest zawarte oświadczenie wnioskodawców, że wyrażają zgodę na każdorazowe wejście na teren ich działki, ale dotyczy to jedynie naprawy, bądź wymiany tych linii kablowych, a zatem nie obejmuje zasadniczego elementu tytułu prawnego przedsiębiorstwa przesyłowego do nieruchomości innych podmiotów, przez które przebiegają urządzenia przesyłowe prawa do korzystania z tych nieruchomości w celu przesyłu energii elektrycznej. Poza tym nie zrzekli się wynagrodzenia w tym przedmiocie, a w ugodzie nie zaznaczono, że ma ona w tym zakresie charakter nieodpłatny.

Należy pamiętać, że wykonywanie na cudzej nieruchomości urządzeń przesyłowych przez korzystające z nich przedsiębiorstwo po uzyskaniu decyzji wydawanych w procesie budowlanym nie tworzy tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, na której zostały posadowione urządzenia przesyłowe (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., III CZP 76/15, OSNC 2016, nr 12, poz. 138).

Z kolei porozumienie z dnia 5 stycznia 2008 r. dotyczyło rozcięcia ogrodzenia na nieruchomości wnioskodawców (k. 16) i wykonania nowego przez uczestnika.

W takim stanie rzeczy nie sposób uznać, że zaskarżone postanowienie jest wynikiem oczywistego naruszenia prawa w powyższym rozumieniu.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego w oparciu o przepisy art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 13 § 2 k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 5 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. poz. 1800 ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. poz. 1668).

a
aj